

Izhaja vsaki četrtek ob 4. uri popoldne. Rokopisi se ne vratejo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaš za celo leto 4 krone, za pol leta 2 krone. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1:50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 kron.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veterini 8t. 9.

Naročnino in nazzanila sprejema upravnštvo, Gorica Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekaliju nasproti mestnem vrtu, pri Vincetu Baumgartl v Korenški ulici in na Korenškem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasni in poslanice se računajo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbji.

Izdajatelj in odgovorni urednik: J. Vimpolšek v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Ožja volitev v torek, dne 5. t. m. med FONOM in MANFREDOM na eni strani in dr. FRANKOTOM in KRIŽNIČEM na drugi strani.

JERIČ IZVOLJEN.

Do zadnjega moža v boj za Manfredo in Fona!

VOZIVCI!

Zopet Vas kliče krščanska in državljanška dolžnost v boj za Vaše najsvetješje pravice: za vero in dom.

Ali naj vržemo v tem odločilnem trenotku orožje v koruzo in zbežimo pred liberalizmom? Ali res, da mu bomo pustili, da blati našo vero ne kaznovan za svojo hudo bijo? Ali res naj trga ta sovražnik še nadalje nedolžna sreca naših otrok? Ali res se bomo izneverili svetinjam svojih vernih prednikov?

Nikdar!

Vera je dejala našim prednikom moč, da so premagali vse sovražnike. Bodit tudi nam sv. vera najsvetješje, katero moramo hrabro braniti pred umazanim liberalizmom. —

Liberalizem — ta kruti sovražnik — pa preti steti tudi naš dom. On je uničil gospodarski vže veliko narodov s tem, da je na eni strani kopičil z brezmejno konkurenco ogromno bogastvo, na drugi strani pa brezsrečno izkorisčal nižje sloje: obrtnike, kmeta in delavce. — Mi Slovenci smo v veliki večini le siromaki. A da smo taki, krije so veliko naše postave, ki so jih sklepali ob rojstvu konstitucije bogati liberalci in naložili vse breme davkov na rame malega kmeta, posestnika, obrtnika in delavca. — Pa še to, kar nam je ostalo, nam skuša ugrabit gospodarski liberalizem, spraviti nas na beraško palico in pognati s trebuhom za kruhom, kakor je to storil, žali Bog, vže z mnogimi našimi ljudmi.

Liberalizem je torek ubijalec Slovencev.

Liberalizem je grobokop vere in domovine.

Zato, zavedeni slovenski volivci, ne volite liberalcev, teh sovražnikov vere in domovine. — Volite može, ki jih je postavila za kandidate S. L. S. Volite te može, ki so verni in zvesti Slovenci, zmožni, da vsestransko zastopajo koristi slovenskega goriškega ljudstva v deželnem zboru. — Te volimo, ker so vredni našega zaupanja.

Zato nevstrašeno v boj za naše kandidate, ki so:

Manfreda Anton,

župan na Iderskom

Fon Josip,

sodni svetnik v Gorici.

Ožja volitev.

Delna zmaga.

Vsapeh nedeljskih volitev je znan. Uradne številke nam povedo, da od treh naših kandidatov je **zmagal Jerič**, Fon in Manfreda sta prišla v ožjo volitev z liberalcem Frankotom in Križničem, **Štrekelj je torek padel**. Glasovi so bili tako-le razdeljeni:

Jerič	je	dobil	10.534	glasov
Fon	"	"	10.471	"
Manfreda	"	"	10.477	"

Liberalni kandidatje so dobili in sicer:

Križnič	9429	glasov
Franko	9359	"
Štrekelj	9343	"

Kandidati socialno - demokratične stranke so dobili in sicer:

Tuma	1188	glasov
Vrčon	1183	"
Marica	1183	"

Vsapeh veljavnih glasov je bilo od danih 21.051. Absolutna večina, kateri bi bil moral imeti izvoljence znaša 10.527 glasov. **Jerič je torek dobil 7 glasov nad absolutno večino.** Ostalima našima dvema kandidatoma je manjkalo do absolutne večine in sicer **Manfredu 50 glasov, Fonu pa 56 glasov.** — Liberalci so dobili skoro **1100 glasov manj kot naši kandidatje**. Najmanj glasov od liberalnih kandidatov je dobil Štrekelj, ki ni prišel v ožjo volitev. Ožja volitev, ki se bode vršila v torek dne 5. oktobra, bo torek med Fonom in Manfredom na eni strani in med Frankotom in Križničem na drugi strani.

Z vsapeh volitev sicer nismo preveč zadovoljni, posebno pa še vsled tega, ker ožji volitev bi ne bilo treba, ako bi storili vsi naši pristaši svojo dolžnost. Nekaterim čast! Delati so in se zavedali položaja. Nekatere pa opominjamamo

sedaj ob 12. uru, naj zastavijo svoje moči v to, da vržemo pri torekovih ožjih volitvah liberalno gnijilobo na gnojšče. Pogum! Velika večina ljudstva v deželi, kakor kažejo številke, je v našem taboru. Ta zavedna armada volilcev je ob sodila liberalizem. **Liberalci nazadujejo**, kar more razveseliti vsakega poštenega človeka. Številke govore, da nazadujejo. Hvala Bogu, da je ljudstvo začelo odpirati oči. Še en tak nastop, pa so liberalci potleh.

V vseh treh političnih okrajih so naši glasovi poskočili, nasprotniki so pa nazadovali. Tužni in zanemarjeni Kras je glasno govoril ter rekel: Do tu in ne dalje! Preč ljudski slepilci, preč trtioni in taki le „prijetljivi“ kraškega kmeta! — Posebno občine na spodnjem Krasu so se odlikovale, tako n. pr. gnjezdo znanih trtjonov, kraška prestolica Komen, nadalje Veliki Dol, Pliskovica, Temnica, Devin, **posebno pa Zgonik**, Kobeglava, Kopriča, in še nekatere druge občine. Dal Bog, da bi vzhajajoče solnce, solnce prave svobode in resničnega napredka zasijalo v zadnjo kraško vasico, da bi razsvetilo vse one može, ki so bili takoreč zaverovani, da rešitelji kraškega ljudstva so le znani trtioni, največji škodljivci pa naši možje! Sicer nam dohajajo poročila s Krasa o nečutnem terorizmu, ki so ga vprizarjali nasprotniki. Z žuganjem preganjanja in napadanjem so rjoveli okoli kot zbesneli, kar pa vse nič ni izdal.

Goriška okolica se je izredno dobro držala; agrarni liberalci so dali največ na našo okolico, katera pa je pokazala, da je ostala naša trdnjava in da so se naše vrste še **pomnožile**. Omenjammo le naš Solkan, domovinsko občino liberalnega kandidata Frankota. V Solkanu smo napredovali za 50 glasov. Ubogi Franko je prišel trikrat na volišče

agitirat, a kmetje so se mu smejali. Nadalje vidimo Vrtojbo, rojstno občino agrarno-liberalnega preroka Mrmolje, kjer smo dobili skoraj toliko glasov, kot Mrmoljevi. Vrtojbočani gotovo dobro poznajo Mrmoljo, in vedo kaj zaslubi in kaj zna. Zato mu obračajo hrbet. V Podgori smo tudi za mnogo napredovali v zlicu nekemu vskoku, ki nam je, kakor Številke govore, le koristil. Nadalje vidimo agrarno gnjezdo Št. Ferjan, kako so tam pometli z županovimi in kodrinvimi pristaši. Ljudstvo je glasno govorilo in obsodilo neumno županovo politiko. Kaj pa naj rečemo o briski prestolici, Kojskem. Svitati se je začelo. Nasprotniki so hudo nazadovali, mi pa napredovali. Naša Medana stoji pa kot trden grad za našo stranko. Tudi Biljana je glasno govorila. Dornberg in Rihenberk sta nazadovala. Temu so krive krajevne razmere, katere bo treba odpraviti splošni dobrati stvari na korist. V Dornbergu, kakor razvidno iz današnjega dopisa od tam, so liberalne bubre napadle nekega našega volilca 77-letnega starčka ker je volil iz nami!

Pfui! Črniče so napredovale, enako Ajba, Anhovo itd. Čast volilcem!

Kaj pa naši hribi! Kakor vedno do sedaj, so hribi naša nepremagljiva trdnjava, ki stoji in pada z nami! Po nekaterih občinah je prišlo malo volilcev na volišče. Tako n. pr. bi dale Volče lahko najmanj še 100 volilcev naši stranki, kar bi preprečilo sitne ožje volitve. Upamo, da se to prihodnji torek popravi.

Tudi druge občine bi lahko dale več. Naši ljudje so ostali doma v svesti si, da zmagamo brez njih. To se ne sme prihodnji torek ponoviti. Vsi na voliščelj Pozornost vzbuja Žaga, ki je soglasno volila proti nam. Kake razmere vladajo na Žagi, je razvidno iz današnjega dopisa iz Srpenice, katerega prinašamo na drugem mestu. Ljudstvo je popolnoma zasplošljeno od par naprednih izprijencev, ki imajo na kilogramu masla na glavi.

Bilanc je ta-le: Naše pozicije v deželi so dobre, naše vrste se množe, in ako stori vsakdo svojo dolžnost,

mora biti prihodnji torek naša zmaga sijajna!

Vsi na delo za kandidate Slovenske ljudske stranke!

Volilci pozor! Gospozarjam naše volilce, da prineso v torek, na dan ožje volitve s seboj volilno legitmacijo. Akobiljokdo izmed volilcev te dni izgubil potrudil naj se na dotično okrajno glavarstvo, kjer mu bodo izdali novo volilno legitmacijo. Tudi volilni komisar na dan volitve bo izdajal legitmacije.

niti laži, je dosegla „Soča“ višek volilnega sleparstva. Lagala je kar na štirih mestih iste Številke, da hoče Pajer narediti s slovenskim denarjem iz Furlanije — zemeljski paradiž, da pa hoče slovenski del dežele pustošiti. Šuntala je tako-le: Goriškim Slovencem preti velika nevarnost, ako bi prišli zopet kleriklci v deželnim zbor. Pod zvezo Pajer-Gregorčičevu v novem deželnem zboru bi rastli novi davki, ker je obljudil Pajer v Zagru velikansko gospodarsko pomoč Furlaniji.

To gospodarsko pomoč Furlanom bi plačali mi Slovenci.

Na podlagi te gorostasne laži je „Soča“ hujskala slovenske volilce proti našim kandidatom z besedami: Proč s Pajerjem! Proč z njegovim zaveznikom Gregorčičem, proč z njegovimi kandidati!

Naše vrlo ljudstvo ni tudi tej laži nič verovalo ter volilo naše kandidate. Slava volilcem, ki so poslušali naš ponovni opomin, da ni treba Gabrščekovi lažnivi „Soči“ ničesar verovati.

Zdaj pa poglejmo, kaj je dr. Pajer obljudil. Laška liberalna stranka je

Brezvesno volilno slepilo.

Najnesramnejšo laž si je bila „Soča“ prihranila za dan pred volitvijo v splošni kuriji. Zadnjo soboto, ko ni bilo več mogoče v javnem listu zavr-

Izid deželnozborskih volitev.

(Po privavnih poročilih).

Občine	Slov. Ljud. Str.			Lib. agr. str.			Soc. dem. str.			Občine	Slov. Ljud. Str.			Lib. agr. str.			Soc. dem. str.		
	Manfreda	Fon	Jerč	Štrekelj	Dr. Franko	Križnič	Marica	Dr. Tuma	Vrčon		Manfreda	Fon	Jerč	Štrekelj	Dr. Franko	Križnič	Marica	Dr. Tuma	Vrčon
Ajba	157	157	155	56	56	60	—	—	—	Mavhinje	9	9	9	105	108	106	1	4	1
Anhovo	192	199	187	87	78	92	3	3	3	Medana	181	181	181	7	7	7	—	—	187
Avče	88	89	87	14	15	16	2	2	2	Nabrežina	29	29	29	59	68	70	187	187	187
Št. Andrež	120	121	120	69	69	69	86	87	87	Naklo	41	41	40	343	343	343	—	—	—
Avber	32	31	36	34	61	59	—	—	—	Opatjeselo	121	121	121	98	98	98	19	19	19
Ajdovščina	22	22	22	147	147	147	4	4	4	Osek	121	123	121	67	69	69	—	—	—
Bovec	82	82	82	145	145	145	—	—	—	Ozeljan	23	23	23	186	186	186	—	—	—
Breginj	63	63	63	58	58	58	—	—	—	Ponikve	126	125	125	58	57	56	—	—	—
Banjšice	95	95	95	39	39	39	—	—	—	Št. Peter	159	160	159	149	148	148	1	1	1
Bate	96	96	96	58	58	58	—	—	—	Podgora	198	198	198	226	226	226	182	182	182
Bilje	132	130	131	136	136	136	3	3	3	Prvačina	98	98	98	155	155	155	—	—	—
Berje	45	45	45	17	17	17	—	—	—	Pliskovica	105	105	107	23	23	23	—	—	—
Brestovica	61	61	61	37	36	36	18	17	18	Povir	76	76	76	66	66	66	—	—	—
Biljana	193	193	193	45	45	45	—	—	—	Ročinj	40	40	40	93	92	93	—	—	—
Cerkno	569	569	569	228	228	228	43	43	43	Renče	109	109	109	188	188	188	2	2	2
Čezsoča	55	55	55	41	41	41	—	—	—	Repen	55	55	55	109	109	109	—	—	—
Čepovan	83	84	83	54	56	54	—	—	—	Rodik	28	28	28	59	59	59	—	—	—
Černiče	185	185	185	152	152	152	—	—	—	Rihenberk	214	214	214	304	301	303	—	—	—
Drežnica	110	113	110	3	8	6	—	—	—	Sedlo	51	45	45	24	24	18	—	—	—
Deskle	87	83	87	74	74	78	—	—	—	Soča	8	8	8	17	17	17	—	—	—
Dornberg	252	252	252	143	143	143	—	—	—	Srpenica	16	16	16	36	36	36	—	—	—
Dutovlje	20	20	20	159	159	159	—	—	—	Solkan	247	251	246	188	186	186	115	121	115
Dol Oltica	105	105	105	42	42	42	—	—	—	Sovodnje	106	108	106	60	60	60	74	74	74
Devin	113	113	113	23	23	23	—	—	—	Selo	20	20	20	45	45	45	—	—	—
Doberdob	12	12	12	55	55	55	—	—	—	Sežana	37	37	37	159	159	159	8	8	8
Št. Ferjan	277	279	277	102	102	102	—	—	—	Skopo	9	9	8	72	73	72	—	—	—
Grašovo	314	314	314	170	170	170	18	18	18	Slivno	4	4	4	24	24	24	34	34	34
Grgar	136	136	136	93	93	93	—	—	—	Skrilje	104	104	104	51	51	51	16	16	16
Gabrovica	38	38	38	37	37	37	—	—	—	Šebrelje	128	128	129	14	15	14	—	—	—
Gorjansko	50	50	50	66	66	66	—	—	—	Sentviškagora	88	88	88	128	128	128	—	—	—
Gabrije	37	37	37	50	50	50	—	—	—	Šempas	76	76	76	105	105	106	—	—	—
Gojače	38	38	38	44	44	44	—	—	—	Šempolaj	5	5	5	19	18	18	65	64	64
Idrsko	66	66	66	18	18	17	—	—	—	Škrbina	60	61	65	48	48	48	—	—	—
Kobarid	37	37	37	144	146	145	—	—</td											

Ljudje na Kanalskem pravijo, da Križnič popravlja kanalske ceste par dni pred vsakimi volityami. V kakem stanu so kanalske ceste, vedo Kanalci najbolje. Zato je v Kanalu ostala v manjšini njegova stranka pri nedorljskih volityah.

imela pod Pajerjevim predsedstvom v Zagruju volilni shod. Deželni svetnik dr. Pettarin je razvijal strankin program, ki ima med drugim tudi te glavne točke:

Sklene se deželna postava o splošnem zavarovanju goveje živine z znižanimi premijami. Izda se deželni zdravstveni zakon in deželni stavbeni red. Zavarovanje proti toči in proti požarom se vsprejme v deželno režijo, da ostane dobiček deželi, ki gre zdaj v žep zasebnih špekulantov. Ob sklepanju pogodb z zunanjimi državami se bo gledalo na koristi dežele. Izdelal se bo poseben zakon za kolone, napravijo se uzorni vrti in uzorna polja. Ustanovijo se kmečke zadruge za skupno nakupovanje gnojil in krme in za prodajo semen, kmetijskih podelkov. Iz deželne trnice se bodo dajale trte po ceni, ubogim zastonji. Pospeševal se bo eksport domačih vin; pospeševala se bo živinoreja. Spopolni se zdravniška in živinozdravniška služba. Zahtevala se bo dvoletna vojaška služba. Vse te in še mnoge druge Pajerjeve obljube zadevajo celo goriško deželo in ne le samo Furlanijo. Ko bi se vse te obljube res izpolnile, bi naredil Pajer „zemeljski paradiž“ ne le iz Furlanije, ampak tudi iz naših slovenskih okrajev. Zato pa je bila trditev „Soče“, da hoče Pajer s slovenskim denarjem narediti paradiž le iz Furlanije, da pa hoče z nova škodovati in pustošiti slovensko deželo — velikanska volilna sleparija.

Politični pregled.

Štajerski deželni zbor.

V Štajerskem deželnem zboru nastopajo slovenski poslanci v vsaki seji z največjo odločnostjo za pravice slovenskega ljudstva. Zagovarjajoč jednakopravnost slovenskega jezika v deželnem zboru ne zanemarjajo gospodarskih koristi ljudstva. Pa bojujejo se za oboje z jednakim odločnostjo.

Češki deželni zbor bodo odgovoren.

Vse prizadevanje princa Lobkovica, de se sporazumijo Čehi in Nemci je bilo zastonji. S tem bi bila usoda zasedanja češkega deželnega zbora že sklenjena ter se pričakuje dan na dan da bodo isto odgovojeno.

Veleizdajniški proces v Zagrebu.

Veleizdajniški proces v Zagrebu, ki je trajal skoro pol leta, se je v pond.

vršil. Razsodba bodo objavljena šele v nekaterih dneh.

Darovi.

Jubilejni darovi za „Slovensko sirotišče“:

V Nabiralniku krčme g. I. Gorjanc 80 v, Peter Mrak, želež. čuvaj, Pravčina 40 v, Frančišek Blažiča, Gorica 36 v, Josip Fabijan, župnik 1 K 86 v, Amalija Pavlin, Ravnicna 1 K, p. n. K. G. 2 K.

Bog poplačaj stotero! Vse v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavno vladu Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I!

Za „Alojzijeviče“
Preč. g. Valentin Batič, kurat Ljubek K 10.
Presrečna hvala in Bog plati!

Domače in razne vesti.

Duhovska vest. Preč. Mihail Kragelj, začasno vpokojeni župnik, je bil danes inestiran na župnijo v Škrbini.

Duhovniške vesti. Na goriški bogoslovni je imenovan za profesorja bibliških ved novega zakona namesto dr. Tarlao dr. Josip Ličen, dogmatiko pa bo poučeval č. g. Fogar. — Imenovanje č. g. Tognona za župnika v Gradežu se je zaradi formalnih napak razveljavilo.

Tombola v prid „Slov. sirotišča“ se iz raznih vzrokov ne more vršiti prihodnjo nedeljo. Odložiti jo moramo za par tednov. Čas objavita „Gorica“ in „Primorski List“.

Komu se smeje cel svet? Našim liberalcem — v prvi vrsti Andreju Gabrščku in dr. Franku. Preteklo soboto so še v „Soči“ bahato pisali: Cel svet bi se nam smejal, ako bi zmagali jutri klerikalci! In glejte, kako Bog babače kaznuje! Naša vrla slovenska ljudska stranka je res zmagala z enim kandidatom že v prvi volitvi, druga naša dva kandidata sta tudi dobila čez 1000 glasov več kakor združeni liberalci. Ožjo volitev so provzročili le glasovi socialne demokracije. Torej „klerikalci“ so premagali liberalce na celi črti — in cel svet se po pravici lahko smeje liberalnim babačem. Da se jim bo še bolj smejal, naj storiprihodnjitorek vsak krščanski volilec svojo dolžnost. Se enkrat krepko prisnimo in naši nedeljski moralni zmagi bo sledila v torek krasna končna zmaga!

All je dovoljeno voliti po pošti?

Mi pravimo odločno, da ne in tako kakor mi, govori tudi postava. In vendar čujemo, da se je tudi po pošti volilo. Prioveduje se nam namreč, da sta davčna uradnika Plahuta in Ivančič v Kanalu poslala svoji glasovnici po pošti volilni komisiji v Kanalu, katera da je glasovnici vsprejela ter ju odobrila. Opozarjam politično oblast, naj svoje volilne komisarje bolje poduči o dotednih postavnih določbah.

All sme spremljati davčni eksekutor po vaseh kandidata, ko agitira pri ljudstvu za svojo izvolitev? Po našem mnenju bi se to nikakor ne smelo zagoditi. Pri vsem tem pa nam priovedujejo, da sta bila minole dni na Vrhu pri Kanalu davčni eksekutor in župan Križnič. Križnič je delil volilcem glasovnice. Eksekutor pa najbrže opominjevalne listke. Seveda se nam bode reklo, da je bil to le slučaj, da sta bila hkraju na Vrhu Križnič in pa davčni eksekutor. Kdo nas pa mora siliti, da bi verjeli da je bil to le slučaj?

Deželnozborske volitve na furlanski strani. — Pri deželnozborskih volitvah na furlanski strani, ki so se vrstile v nedeljo, je prišlo v splošni kuriji do ožjih volitev, ki se bodo vrstile v torek dne 5. oktobra. Razmerje glasov je slednje: Bombig 5533, Marchesini 5441, Pinat 5447. To so liberalni kandidati. Kandidati krščansko socialne stranke so dobili in sicer: Dr. Faidutti 7186, Bugatto 7186, Piccinini 7021. Socijalni demokrati so dobili in sicer: Visintin 1212, Povodnig 1198, Tonet 1216. Slovenski števni kandidati so dobili in sicer: Brajnik 701, Dugar 701, Fabičič 699. Absolutivna večina znaša 7375.

Novi vozni red, veljaven od 1. oktobra t. l., katerega redno izdaja g. Teod. Hribar, priložimo prilognji št. „Primorskog Lista“. Vozni red bo še popolnejši od zadnjega.

Beseda knezo-nadškofa v pastirske llistu.

„Kažite se kot prepričane kristjane doma in zunaj, v svojem zasebnem in javnem življenju. Katoliški mož se ne sramuje spoznavati svoje vere... On se ne sramuje javno spoznavati svojega Stvarnika in Odrešenika...“

On ne bo zatajil Kristusa ali ga celo prodal za Judeževe groše pri volitvah v občinske, deželne in državne zastope. Potegnil se bo za svojo zlato mater sv. katoliško cerkev, za edinost in nerazrušnost sv. zakona, in za krščanstvo.

On ne bo dal svojega glasú takemu odborniku ali poslancu, ki bo glasoval v škodo sv. cerkve, občine ali države.

Mar daste nož v roke onemu, o katerem veste, da bo ranil ali umoril Vas ali Vaše? — Predragi kristjani! Zdaj smo na pragu velikih dogodkov.

Taka bo naše domovine prihodnost, kakovšni bodo poslanci.

Zatorej naj vsak katoličan voli po svoji vesti!

Mesne novice.

Trgovine v našem mestu bodo od jutri naprej odprte od 8. ure zjutraj pa do 7. ure zvečer.

Poštni uradi v mestu bodo od jutri naprej otvorenji od 8. ure zjutraj. Za priporočena pisma in postrestantna pisma bodo na glavni pošti na Verdičevem tekališču odprt poštni urad do 7. ure zvečer.

Pismonoše bodo začeli raznašati od jutri naprej pisma ob 8. uri zjutraj.

Smrtna kosa. — V nedeljo predpolne je umrl v Gorici v 90. letu svoje starosti grof Anton Attems, svetokrižki

baron, oče voditelja tuk. okrajnega glavarstva, dvornega svetnika grofa Henrika Attemsa. Pokojnik se je rodil v Sv. Križu na Vipavskem l. 1819. Bil je vpokojen namestništveni svetnik. N. p. v m!

Iz goriške okolice.

g Iz Dornberga. V ponedeljek, dan po volitvi, so nekateri liberalni divjaki iz Gradišča napadli 77letnega starčka Vincanca Rijavec iz Dornberga, ko se je vračal iz svojega vinograda domov. Napadli so ga pri belem dnevu in na javni poti kakor razbojniki. Začeli so ga ostudno zasramovati in naposled so ga tolovajsko na tla pobili samo zato, ker je volil se slov. Ijudsko stranko. Ti podivljanci bi ga bili ubili, da niso druge osebe se bližale, na kar so zbežali. Storilce zasleduje orožništvo. Slovensko ljudstvo, glej, to je sad, ki ga rodil liberalizem in svobodomiselnost. Ta sad je grozovita podivjanost in sprijenos pri pokvarjeni mladini, pred katero ni človek varen niti pri belem dnevu. Slovenski stariši, ki imate razum in vest, povejte odkritosrčno, kdo vam kvari in spriduje vašo mladino? Ali morda vera in cerkev? O ne, kvari vam mladino brezverni liberalci in hinavski agrarci, ki čez vero in cerkev zabavljajo, jo sramotijo in grdi. In mladina to sliši, in mladina to čita, zgubi verski čut, zgubi tudi vest in je potem pripravljena za vsako hudobijo. Proč toraj krščanski može od tiste stranke, ki je liberalna in svobodomiselna, proč od kvarljivcev in pohujšljivcev vaše mladine, pa se pridružite slovenski ljudski stranki ter tudi ž njo volite njene kandidate v deželni zbor, ki bodo odločno stali za vaše in gmotne koristi, kar je edino pravo.

g Volitev v Prvačini se je vrstila pod pritiskom najhujšega terorizma. Pripasti S. L. S. smo bili izpostavljeni pred vso prvačko, res „napredno-izobraženo“ zmes! In to celo pod zaščito dveh — mož postave. Da, da tako se rešuje ubogega kmeta in sploh slovensko ljudstvo na Goriškem. Baš tukaj se je videla ona „ljudska volja“, o kateri tako širokoustno piše Gabršček. No, France župan je pa tudi lahko ponosen na tako „izobraženo maso“. — Kaj — ne? Y.

g Liberalna podivjanost. Kam pripelje branje liberalnih časnikov, nam kaže dogodek, ki se je pripetil pretečeno nedeljo v Lokah v krčmi liberalca Vižina. Par naših somišljenikov je mirno sedelo v omenjeni krčmi. Na razno zbadanje so rajši molčali, da bi ne bilo prepipa. Toda liberalci, člani slaboznane loške godbe, so hoteli imeti po sili prepir. Zato so sè surovo silo naše napadli ter enega pobili in mu vso obleko raztrgali. Stvar bo končala pred sodnijo. Glavni povod vsemu temu je bila pa „Soča“, ktero loški liberalci slastno berejo, ter jej vse verjamejo. Dobromislečim pa kličemo: Ven iz liberalnih gostiln! Ne podpirajmo liberalnih krčmarjev!

g Sovodnjah je večina kmetov volila liberalne kandidate. Okolici čast! Ne razumemo to kmečko nezavednost. Tisti kateri, bi morali voliti z nami, so celo agitirali proti nami. Kaj pomeni to?

g V Št. Ferjanu bo imelo „Katoliško bralno društvo“ v nedeljo dne 3. t. m. veselico z zanimivim vsporedom ob 4 in pol popoludne.

g Peč pri Mirnu. (Nova s. v. maša). Kakor uže naznanjeno, je minuli pondeljek daroval Najvišjemu prvo nekravo daritev naš domačin salezijanec č. g. Jožef Malič v svoji rojstni vasi na Peči, kamor je po 10-letnem šolanju v dalnjem Turinu na Italijanskem prišel med svojce. Uže teden poprej se je razlegalo prijetno pritrkovanje domačih zvonov raz prijaznega pečanskega griča, ki je naznanjalo po lepi dolini naokoli,

V Solkanu, kjer stanuje dr. Franko, je ostal pri nedeljskih volitvah v veliki manjšini. Solkanci najbrže dobro vendo, zakaj ga niso volili. Volilci, posnemajte Solkance!

da se pripravljajo Pečani na redko slavnost. Posebno zadnje dneve tedna so pridne roke domačinov neprenehoma delale in tekmovalo med seboj, da bi Pečani častno sprejeli domačega novomašnika iz rodoljubne Maličeve družine. Ko je napočil pondeljek, so užestali slavoloki in mlaji ter zastave ob cesti. Odlična družba vabljencev — do 100 oseb — se je uvrstila na domačem novomašnikovem domu, ter v lepi procesiji korakala v cerkev k prvi nekravni daritvi mladega č. g. salezijanca. Cerkveni govor je imel veleč. g. dr. Knavs, dekan cerkljanski. Tukaj naj omenimo, da je g. dr. Knavs pripravil novomašnika, da je še kot deček vstopil v red saleziancev. Njegov krasen cerkveni govor je napravil globok utis na vernike. — Po sv. daritvi so se gostje zbrali na novomašnikovem domu, kjer so domači pripravili bogat obed vabljencem. Med vabljenci smo opazili veleč. g. mons. Lukežiča, veleč. g. dekana Ant. Pavletiča, domačega preč. g. župnika Rojeca, ki je vodil slavnost, salezijanca preč. g. Kovaca iz Ljubljane ter še več drugih preč. gg. duhovnikov. Med lajiki smo opazili bl. g. dr. Dermasti-o, veleblagorodno gospo Karolino Drufovko, domačega podžupana g. Ant. Čejana s staršini in še več drugih. Napitnica se je vrstila za napitnico. Le prekmalu je minul popoldan, ko smo se morali ločiti od č. g. novomašnika in spoštovane Maličeve družine. Vsem ostane v neizbrisnem spominu lep praznik. Č. g. novomašniku želimo v njegovi novi službi obilo sreče in blagoslova božjega. — Domačini pa smo ponosni, da je dosegel naš rojak, ki se je šolal daleč od doma, to redko čast. Bog ga živi!

g. V Št. Andrežu si je posebno brusil pete za liberalce znani govornik Lojze Brajnik, števni kandidat mestnih Slovencev. Namesto da bi v mestu agitiral, da bi kolikor mogoče mnogo volilcev spravil na volišče, je tekal po Št. Andrežu ter agitiral za liberalce! Lep kandidat goriških Slovencev!

g. Renče. — Kako smo volili, že veste. Po končani volitvi je nek član komisije, — ki je bila razun enega vsa liberalna, ali če hočete ob volitvah „kmečka“ — naznani izid volitve. Zapisa je na listek: 1. (liberalci) 188, k. (klerikalci) 108. Hvala lepa gospod mojster, da ste vsaj enkrat povedali kaj ste! — Dosedaj ste bili „kmetje“, „kmečka stranka“ „agranci“! Ko pa vidite, da imate, ne vem po kaki poti — 188 glasov — pa poveste, kar ste, to je pravi liberalci! Tedaj še enkrat, hvala! Mi si bomo to dobro zapomnili in na to ljudstvo opozorili, ko boste delali za „kmeta“ — Gabrščka.

Volivci, koliko časa bomo trpeli, da nas bodo taki kmetje farbali? Pomišljmo nazaj in spomnimo se na te kmete. Liberalci so bili in so še! Ubogo ljudstvo je napolnilo nekaterim žepe s

krvavim denarjem! Kdo je pomagal ubogemu ljudstvu? Liberalci gotovo ne!

Za dan volitve je nek tak kmet napadel, in tudi tepel mirnega moža na ulici. Ko ga je eden naših opozoril, naj ga pusti, spravil se je nanj ter ga gnal pred seboj prav pred njegova vrata. Tu je grozil in močno udaril domačo dekle, prestrasil gospodinjo ter vse v hiši bivajoče. Le z največjo silo — posvetilo se mu je tudi po glavi — so ga odstranili. Prišli so orožniki in stvar preiskali! Gospod stražmojster v dotični hiši so mirni in pošteni ljudje! To za sedaj!

Trgatev se prične tu najbrže že koncem drugega tedna. Žalibog, da je vsled vednega dežja grozdje začelo ponekod že gnjiti.

g. Lokve, 27. sept. t. l. — Končan je boj — za enkrat! 72 mož in fantov je naših, 21 je odpadnikov! Tudi prav — naj se zjasni in zvagaši so naši volivci — in 21 se jih je lahkih znašlo... Za danes pribijemo, da je zelen plakat Franko, Kriznič, Štrekelj prav fejst učinkoval na šoli — na steni volivne hiše! Drugič — o drugih manevrih naših liberalnih malarjev.

g. Podgora. Podgorski obhodnik je čuden mož. Dokažemo mu, da je oddal najmanj trem našim pristašem kar cel paket glasovnic z imeni naših kandidatov, enako je oddal več naših letakov po občini. V nedeljo sem pa doznal, da agitira za liberalce, ter da je dajal volilcem glasovnice z imeni liberalnih kandidatov. To je mož fikfak! Opazujamo naše volilce v podgorskem županstvu na tega nenašega moža! Pozor!

g. Kolesarsko društvo „Solkan“ v Solkanu priredi v nedeljo dne 3. t. m. celodnevni izlet v Čedad. Odhod z vlagom z državnega kolodvora ob 6. uri 5 minut zjutraj do Sv. Lucije. Od Sv. Lucije s kolesom čez Tolmin, Kobarid, Robič v Čedad. Vrnitev čez Kormin v Solkan. Z ozirom na to, da je to prvi izlet čez ital. mejo po pridobljenem dovoljenju prostega prehoda čez isto, se člani uljudno vabijo, da se izleta polnoštevno vdeleže. Odbor.

g. Strokovna nadaljevalna šola za zidarje v Renčah prične šol. Ito 1909/10 s 1. oktobrom. Spretemajo se učenci, ki so dokončali ljudsko šolo ter si hočejo izvoliti zidarski stan. Vodstvo.

Pred ožjimi volitvami.

(Dgovor.)

Liberalec in Naš.

Liberalec: Kompare, užem zopet nas gonijo na volišče. — Povem ti, da sem skoraj sit teh volitev.

Naš: Kdo pa je kriv tega? Mar ne ravno tisti Gabršček, ki ga ti toliko hvališ, z agranci vred, ki so vedno

zahtevali, da se mora deželnih zbor razpustiti?

Liberalec: Pa kaj je hotel s tem doseči?

Naš: Vidi se ti, da nisi prav posebno brihtne glave. — Gabršček bi rad videl v deželnem zboru same liberalce, ki bi mu morali biti pokorni kakor psički. — Biti hoče vse: deželní poslanec in odbornik, pa morda celo — deželní glavar. — Da doseže svoj namen, se ne boji nobenega še tako ostudnega sredstva. — Kaj mu maramo? — s tvo, ki toliko trpi zaradi njegove častihlepnosti in sebičnosti. — Glej, sedaj nam je zopet naredil škode za 50.000 kron.

Liberalec: Kaj vse ti ne veš? Pa kako to?

Naš: Ali ne veš, butec liberalni, da stanejo vsake volitve v naši deželi približno 50.000 kron? In teh 50.000 kron bomo plačali mi kmetje na deželnih dokladah. — Glej, tak prijatelj je Gabršček našemu ljudstvu!

Liberalec: Če je to res, in o tem ne dvomim, ker te poznam kot poštanjaka, potem je Gabršček res največji sovražnik našega ljudstva. — Od sedaj naprej se odločno odpovem Gabrščeku. Liberalce volim več, ker vidi, da so sami izkorisčevalci in sebičneži.

Naš: Le ostani njož beseda in daj svoj glas pravim ljudskim kandidatom!

Liberalec: Na, to je moja roka, da bom volil in tudi drugim priporočal kandidate S. L. S., ki so:

Manfreda Anton,
župan na Iderskem.

Fon Josip,
sodni svetnik v Gorici.

ma razkrinkali! Na svodenje pri prihodnjih občinskih volitvah!

Iz kanalskega okraja.

kl. V Zapotoku se nahaja učitelj Humar, ki je pridno agitiral za liberalce. Pravijo, da je dajal šolskim otrokom glasovnice, da so jih nesli domov. Ali je res? V Šoli pa ni posebno točen. Mnogo ur je zamudil. Naši otroci ne znajo nič. Kaj je umrl šolski nadzornik za našega učitelja? Kričeče razmere vladajo pri nas! Dobro bi bilo malo potipati nemirno liberalno žilico našega učitelja. Sicer se bomo s tem človekom še bayili, da se bode praskal. Pika!

kl. Ročnji. — V „Kmečkem Glasu“ z dne 23. t. m. štev. 39 pod zaglavjem „Klerikalna agitatorja na Kanalskem“, razkoračil se je nekdo čez mojo osebo vprav nesramnim načinom. Češ, da sem tekom svojega župovanja nabasal si žepe, se hvall s svojimi napravami, podtika mi celo nebroj hib, ki se baje še nahajajo v občinskem arhivu.

Dopisnik, ki ima te „hibe“ v evidenci, je vedoma pozabil omeniti, da pritožba nekaterih tuk. mogotcev radi teh na upravno sodišče, je dosegla negativne vspene iz razloga, da so se našle stvari in računi v pravem teku, v popolnem redu. Hvaliti se mi tudi ni treba z ničemur; da nisem lenuharil, kjer je šlo za dobrobit občine, pričajo jasno gola dejstva.

Imam povoda zato smatrati dotičnika, ki resnico zlobno zavija in pač — infamnim podlim obrekovalcem.

Ročnji, dne 29. septembra 1909.

Ivan Iavec.

kl. V Ajbi so se naši volilci dobro držali. To kažejo številke. „Kmečki Glas“ je uže naprej vedel, da za njega tam ne bo kruha. Zato se je pa tembolj debelo zlagal, ko je pisal v petkovi številki, da smo poslali na kanalsko pošto kvintale „Prim. Listov“. To je videl dopisnik le s svojimi motnimi, od obupa blodnimi očmi. Nekaj klepeče o rinkah v ušesih. Rinko pa najbrže nosi agrarni dopisnik, za katero so ga ajbski klerikalci ujeli in ga k zidu prvezali, kakor kažejo volilni podatki.

Iz tolminskega okraja.

t. Podmelec. — Kdo nam bo zameril, ako se sami po pravici malo pojavimo? Drugod imajo volilci do volišča par korakov ali streljajev daleč, pri nas pa imajo do tolminskega volišča dve, tri, štiri, da celo — pet ur daleč; torej dol in nazaj deset ur hodat! — In vendar se možje niso vstrashili. Čast jim! Po pravici bi moral vsak njihov glas veljati najmanj za deset glasov. In to gotovo tudi velja, če ne pri tolminske, pa pri nebeskem komisarju... Sploh so se naši volilci v vseh treh županstvih v častnem številu vdeležili volitev, za kar jim bodi v imenu stranke javna zahvala.

t. Podmelec. — (Liberalni lažniji Klukci.) Prvi je kapucinar Nace iz Klavž. Ta možičelj pobira v mirnih časih puter, ob času volitev pa ima to pobožno navado, da dela tudi podobice (glasovnice) okoli po fari in drži pri tej priložnosti ljudem neke vrste misijon o širih poslednjih rečeh S. L. S., namreč: 1. Gregorčič je odstopil; 2. klerikalna stranka ni postavila kandidatov, zato vam ne ostane drugo, kakor da volite naše tri ober-kmete: advokata, špekulantu in uradnika; 3. Gregorčič je dajal podpore le Furlanom; 4. Gregorčič je prodal Slovence Italjanom. — Radovedni smo, kdo je bil neki tako trapast, da je kupil Naceta in po čem je plačal kilo?

Drugi liberalni agitator je „strgani“ dohtar Stroje iz Klavž. Ta mož je dogospodaril, zato ima malo posvetnih skrbij več, ampak se briga le za visoko politiko

Kanalski mesar Križnič simpatizuje s tistimi, ki so hoteli oškodovati deželno in občinske blagajne za milijone le pri užitnini. Da je to res, potrjujejo njegove besede, katere je izpregovoril starešinom neke občine na Kanalskem. On je torej proti pobiranju užitnjine v deželnih režiji. Pozor torej!

in za gospodarsko povzdrogo goriške dežele. Ko je v kaki družbi, se kaj rad predstavlja: „Jaz sem brat pazinskega glavarja!“ — a revež ne pomici, da s tem slabo počasti svojega brata.

Tretji agitator je pa tih voda zupnik „agrarse“ stranke, ponikovski župan Kuštrin. Ta mož, ki izpregovori drugače komaj vsake kvatre petnajst besed, je postal sedaj ob času volitev precej zgovoren. Cele večere pregodrnja po hišah in dokazuje ljudjem črno na belem, kako oderuško kupčijo je napravil Gregorčič, ko je na živinskem trgu v Gorici prodajal Slovence, kakor se prodajajo sužnji v Afriki. Škandal! In Gregorčič še vedno mašuje! — In papež in nadškof molčita, ko kri prodanih otrok majke Slovenije kakor že jena šprinca vpije po maščevanju... Res, kar čutiti se je tem sivim ščetinam, kako morejo sploh z resnim obrazom pripovedovati ljudem bajke, ki so še za „Tisoč in ena noč“ preneumne. — Ob drugi priliki, g. urednik, Vam o tem še kaj sporočimo, ker, kakor vidimo, je vredno zasledovati laži, s katerimi se hoče na vrhu vzdržati potaplajočo se — agrarno-liberalno barka.

Ponikve. — Lepa stranka ta liberalno-agrarna, ki postavlja take kandidate, da jih morajo njih pristaši proti svoji volji voliti. Dva naša tukaj, ki se zoveta naprednjaka, sta javno priznala, da Križniča težko volita, da je „presurov“, volila sta ga le radi strankarstva. Toraj lepa slika je to, za g. Križniča. Tudi se je izrazil glavni voditelj tukajšnjih takozvanih naprednjakov, da njih stranke so vse skupaj ena „figa“, da jih le za nos vlačijo. Volitve so tukaj sicer mirno iztekle, le v liberalni gostilni je bilo nekaj ravnjanja in praskanja, kakor navadno. Le to škoda, da je v naši stranki prevelik primankljaj v primeri lanskih volitev. Dejstvo je, da je moštvo razkropljeno po svetu, pa zdravi somišljeniki.

Iz bovškega okraja.

Šrpenc. „Liberalnih glasov 94 — klerikalnih nič“ ta krik odmeva po Žagi! Ubogo, zaslepljeno ljudstvo! Toda naj bo enkrat za vselej pribito, da to glasovanje ni niti od daleč pravi izraz ljudske volje! Vzrok, da glasovanja na Žagi za našo stranko tako žalostno izpadajo, je nezaslišani terorizem nekaterih brezvestnežev. Ti ljudje so kakor stekli. Z gnojnico obrekovanja in laži polivajo vsakogar, ki si upa samostojno misliti. Prinesli bomo dejstva, da se bo svet čudil, in strmel.

Ogromna večina naših ljudij ne čita ničesar — ostali skoro izključno liberalne liste. Tukaj imamo nekaj ljudij, ki se niso nikoli ničesar naučili — pa vendar hočejo vse vedeti in znati. Tak talent je fant iz gostilne ob Učaji. Leščerbo svoje namišljene vednosti dviga v domači oštariji, kjer vlada tak ton, da mora podivljati vsak, ki tja zaida. Tega človeka opominjamo zadnjikrat, da je konec naše potrežljivosti. Sam pa dobro ve, da bi ga marsikak Ložan lahko spravil v zagato, ako bi bili Ložani tako surovi in neusmiljeni in zabit, kakor si on v svoji omejenosti domišlja. Če ne bo takoj konec vsakterih insultov, vdarimo, da bo zaječala cela

Križnič simpatizuje s tistimi, ki so hoteli oškodovati deželno in občinske blagajne za milijone le pri užitnini. Da je to res, potrjujejo njegove besede, katere je izpregovoril starešinom neke občine na Kanalskem. On je torej proti pobiranju užitnjine v deželnih režiji. Pozor torej!

žalita! S poštenjakovičem pod klancem se niti ne bavimo; žalostno, da ga nekateri, ki so jim razmere dobro znanе še vedno smatrajo za vrednega dostojne družbe.

Dr. Franko ni dosedaj še ganil mezinca za kmetovo blagostanje, kvečjemu je pomagal ustanavljati „Kmečko banko“ v Gorici, katere pravni zastopnik je on, katera pa poskuje denar kmetom po večji obrestni meri kot naše posojilnice.

Aretirani avstrijski polkovnik v Črnigori. „Südsl. Korr.“ piše, da je črnogorska obmejna patrulja prijela polkovnika 5. dragonskega polka Ivana pl. Hohenbühnel. Polkovnik Hohenbühnel se je nahajal nameč v kotorskem ozemlju, kamor se je podal radi nakupa konj. Pomotoma je pri enem izletu na tamošnje gore prekoračil avstrijsko mejo za kakih 200 m. Patrulja mu je vzela sabljo ter denarno sveto 10.530 kron. Ko se je polkovnik opravičil, da je pomotoma zašel v črnogorsko ozemlje, ga je patrulja vrnil v mu sabljo izpustila.

Francoski zrakoplov „Republique“ ponesrečil. — Francoski vojaški vodljivi zrakoplov „Republique“ se je v soboto pri Moulinu ponesrečil. Eden izmed dveh propelerjev, ki ju zavrti motor tisočkrat v minuti, se je pokvaril. Kovinski del propelerja je odletel in prebil zrakoplov svileni ovoj. Iz velike odprtine ovoja je izpuh tel plin in zrakoplov je padel na tla iz višine 150 metrov hipno na zemljo. Vsi štirje vojaki, ki so bili v zrakoplovu, so se ubili. V zrakoplovu so bili stotnik Marchal, poročnik Chauré

in dva podčastnika. Nek zdravnik, ki je zrakoplov sledil v avtomobilu, je bil takoj na mestu, kjer je pa našel vse štiri že mrtve. Častnika sta bila neognjenja, a podčastnika zapuščata ženi in mladoletne otroke. — Poročilo o grozni katastrofi je došlo v Pariz ob otvoritvi zrakoplovne razstave v Grand Palais. Stotnik Marchal si je razbil glavo, iz katere so mu tekli možgani; ostali zrakoplovcvi so si polomili ude in meso je bilo na kosce razstrgano. K razbitemu zrakoplovu in mrtvecem se dolgo časa niso mogli ljudje približati zaradi izpuhtevajočega plina. Poročilo je povzročilo v celi Francoski veliko razburjenje in žalost. — Nemški cesar Viljem je izrekel po svojem vojaškem atašiju v Parizu francoski vladi sožalje. Tudi avstro-ogrski vojaški ataš v Parizu je v imenu avstro-ogrskoga poslanštva izrekel francoskemu vojnemu ministrstvu sožalje. — Grozna nesreča francoskega zrakoplova bo zelo uplivala na navdušenje za vodljive zrakoplove. Francoski vojni minister je izjavil nekemu časnarskemu poročevalcu, da bo poraba zrakoplovov z motorji vedno omejena. Grof Zeppelin pa je odgovoril v „Berliner Tagblattu“, da z ozirom na nepopolna poročila še ne more izreči svojega mnenja. — Iz Moulinea sa poroča, da razvalin ponesrečenega zrakoplova še niso odstranili kljub temu, da dela cela stotinja vojakov. Nekateri deli, čolnič in motorji, so se pri padcu globoko udri v zemljo. Na tisoče ljudi je prihitelo na mesto nesreče. Na mestu grozne nesreče bodo postavili spomenik. — Pogreb nesrečnih žrtev bo v Molieusu. Udeležili se ga bodo ministrski predsednik Briand, vojni minister in drugi francoski pravki. Francoski listi pozivajo k nabiranju prispevkov za zgrajenje novega zrakoplova „Republique“. Kljub grozni nesreči se mora iti po začeti poti naprej. Tudi Nemci, pišejo listi, niso zgubili poguma ob ponesrečenem Zeppelinovem zrakoplovu, in so zgradili novega. Zato mora skrbeti Francoska, da ne ostane prvenstvo za Nemčijo.

Pasivna volilna pravica duhovnikov v Bosni zagotovljena. — Dne 21. t. m. je sprejel na Dunaju minister Burian deputacijo bosenkih duhovnikov, ki mu je izročila daljši memorandum glede pasivne volilne pravice duhovnikov za bodoči sabor. Burian je deputaciji svečano izjavil, da je ta pravica v ustanovnem načrtu duhovnikom brezpogojo osigurana.

Novo svetinjo aneksije Bosne in Hercegovine namerava ustanoviti cesar. Svetinjo bodo dobili državni in deželní uradniki v priklopljenih pokrajinih, kakor tudi vojašto, ki je bilo ob vojni nevarnosti dol; pritrjena bo na rmenordečem traku, ki so bosenki barve. Ustanovitev bo proglašena o obletnici aneksije ali pa 2. decembra.

Brat in dve sestri na vislicah. — Dne 22. t. m. je porotno sodišče v Ogrskem Hradišču obsodilo na smrt na vislicah 27 letnega zidarja Čapa in njegovi dve sestri Marijo in Ano. Vsi trije so skupno izvršili nek roparski umor.

Gospodarske vesti.

Uši na sadnem drevju delajo veliko škodo. Največ trpi malo drevje, katero uši posebno rade napadajo. Trpi pa tudi starejše drevje. Napadeni pog-

nanki zastanejo v rasti in se krive, dočim se listi tudi zvijejo in oslabi. Proti tej golazni se priporočajo razna sredstva. Prav dobro sredstvo je mehko ali mazavo milo (Schmierseife), ki se raztopi v vodi. V ta namen se vzame na 1 liter vroče vode $1\frac{1}{2}$ dkg mehkega mila, ki se v gorki vodi hitreje raztopi. Ko se raztopina zadosti ohladi, naj se skropi po ušivih mestih. Ako imaš raztopino v loncu, lahko namakaš ušive pognanke v loncu. Paziti pa je, da jih ne zlomiš. 1 kilogr. mehkega mila stane okoli 80 vinarjev. Več mila kakor $1\frac{1}{2}$ dkg na 1 liter se ne sme jemati, ker postane sicer raztopina premočna in prejedka. Mehko ali mazavo milo je najbolj priprosto in najcenejše sredstvo proti listnim ušem.

Snažna molža obstoji v tem, da se umije vime in obriše s snažno suho ruto. Ravno tako je pa tudi treba, da smo snažnih rok pri tem delu in da je posoda čista. Mleko je po molži takoj precediti in je imeti v ta namen snažna in gosta cedila, ki se morajo po vsaki rabi takoj očistiti. V tem pogledu se pri nas še mnogo greši. Pred molžo naj se hlev prezrači, da je zrak v hlevu čist. Sprjen zrak vpliva silno neugodno na okus in na trpežnost mleka. Mleko naj se tudi takoj shladi in postavi na zračen prostor.

Naznanilo.

Slav. občinstvu uljudno naznam, da sem prevzel od g. Antona Obidiča njegovo staroznano

čevljarsko delavnico

v Semeniški ulici št. 2.

Priporočam se slav. občinstvu za mnogobrojna naročila in zagotavljam točno in dobro postrežbo ter zmerne cene.

Josip Černovic,

čevljarski mojster

Gorica, Semeniška ulica št. 2.

Ušesno olje

višjega štabnega zdravnika in fizika dr. G. Schmiedta odstrani kmalu in polnoma časno

gluhoto, ušesni tok, ušesno brenčanje in gluhoto

Cena steklenice **K 4** z navodilom vred. Dobiva se v lekarni

G. CRISTOFOLI-ja v GORICI.

Zahvala.

Ob tragični smrti, ki je zadela mojega najdražjega sina

Josipa Tavša,

učitelja in voditelja šole v Čadru

pribiteli so dragi prijatelji rajnikovi in blagi Tolminci, da so mi bili sočutno ob strani v tem najtežjem trenutku mojega življenja. Dolžnega se torej cutim, da se vzlasti zahvalim g. c. kr. gozdarju Viktorju Prezlu in drugim gospodom, ki so v smrtni nevarnosti iskali truplo pokojnikovo, gg. c. kr. učitelju Kutinu in tolminskemu učitelju, ki so skrbeli za pogreb, gg. pevcem za pretresljivi žalostinki, gg. c. kr. namestniškemu svečevalcu Prinzigu, c. kr. okr. Šol. nadzorniku Lasiču, tovarišem pokojnikovim in gg. uradnikom in vsem, ki so prihiteli tako številno, da spremijo z mano dragega pokojnika k večnemu počitku.

Na Reki, dne 23. septembra 1909.

Žalujoči oče.

Loterijske številke.

25. septembra.

Trst 59 66 81 2 72

VIKTOR TOFFOLI GORICA

Velika zaloga oljkinega olja iz najugodnejših krajev

Jedilno olje po 96 v. liter	Marsiglia	K 1:28
Jedilno fino K 1:04	Bombay	1:20
Istrsko " 1:20	Bari	1:40
Corfu " 1:20	Lucca	1:60
Puglie " 1:28	Jesih vinski najinejše	2—
	Milo in luči.	

Priporočam čč duhovščini in cerkvenim oskrbnikom.

Edina zaloga oljkinega olja v Gorici, via Teatro 16 in via Seminario 10.

Delaonica cerkvenih posod
in cerkvenega orodja

F. Leban

Gorica,
Magistratna ulica št. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkevnih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

Blago se razpošilja franko.

Keil-ov lak

najboljši lak za tla mehkega lesa. —

Keil-ova bela prevlaka (glazura) za umivalne mize 90 vin.

Keil-ova pasta za črevlje po 30 v.

Keil-ov lak za zlatenje okvirje 40 v.

Keil-ovo leščilo za pode 90 v.

Keil-ov lak za klobuke v različnih barvah ima vedno v zalogi tvrdka:

Konjedic & Zajec, Gorica.

Postojna: Anton Ditrich.

Reka: mirodilnica F. Jechel.

Ljubljana: Leskovič & Meden.

Mali Lošnje: G. P. Budna.

Pulj: Augusto Zuliani.

Rovinj: Giuseppe De Vescovi.

Šibenik: Fausto Inchiostri.

Tolmin: Lud. Kacafura.

Odlikovana pekarija
in sladčelarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu
(v lastni hiši)

Izvršuje naročila vsakovrstnega
peciva, torte, kolače za birmance
in poroke, pince itd. Prodaja
različna fina vina in likerje na
drobno ali orig. buteljkah. Pri-
poroča se sl. občinstvu. Cene
jako nizke.

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

ANNA LIKAR

naslednica G. Likar
V GORICI -- Semeniška ulica štev. 10.
Velika zaloga
pisarniških in šolskih potrebščin.

Raznovrsten papir in papirnati izdelki
Knjige : molitvene, šolske, vpisovalne itd.

Svete podobe.
Tiskovine za duhovnije in županije.

Tiskanje zasebnih tiskovin : računov,
napisov itd.

Pergamentna papir za zavijanje masla.
Svilen papir in peresa za umetne cvetlice

Svetilke in okraski za veselice.

Velika izbera razglednic.
Albumi za razglednice, poezije in slike
(fotografije).

Preskrbuje se vezanje knjig ceno dobro
in lepo.

Dobra postrežba, vse po nizki cenai.

POSLUŽUJTE SE

ZNANE IN SOLIDNE TRGOVINE

J. Medved - Gorica

Trydka A. & F. Anderwald, Gorica

v hiši sl. „Centralne posojilnice“

priporoča prečastiti duhovščini in vsemu sl. občinstvu
svojo novo narodno trgovino z vsakovrstnim, vedno sve-
žim špecerljiskim, kolonijalnim blagom in delikate-
sam! zaloga moke in deželnih pridelkov.

Trgovina na drobno in na debelo!

Postrežba fočna in strogo solidna!

CENE NAJNIŽJE! Zaloga najboljše kiselice
„JOŽEFOV VRELEC“

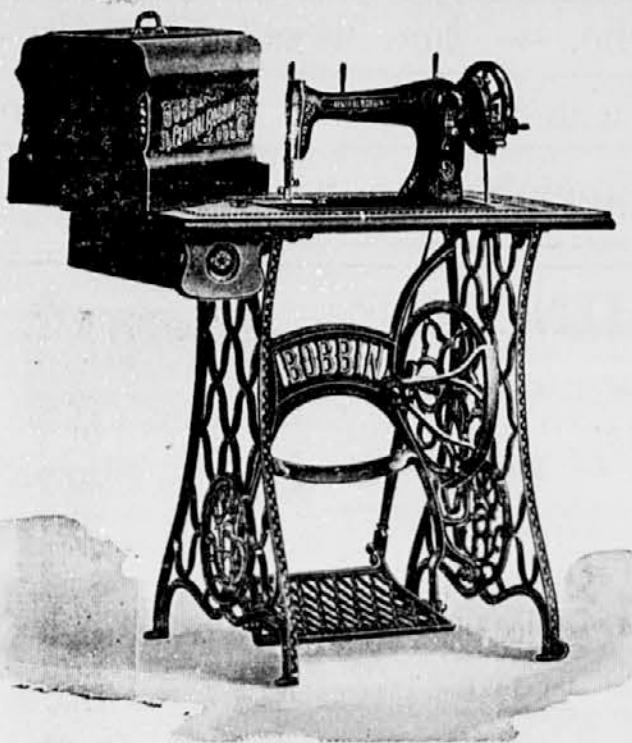
ceneje kakor povsod drugod!

Kdor enkrat kupi ostane gotovo i nadalje naš cenj. od-
jemalec. — Z odličnim spoštovanjem

A. & F. Anderwald.

POZOR! Denar si prihranite, ako kupite pri meni! POZOR!

Šivalni stroji so čudovito dobri in po ceni!

Gostilničarji! Za Vas so
še dobrí časi, ako kupite

orkestrijon! Denar pride
noter po dveh stranih!

Šivalni stroji „SINGER“ za domačo rabo ~ K 64

finejši ~ K 72

„JUNKER RUH“ posebno dobri ~ K 90

finejši ~ K 96

stroji za šivilje „CENTRAL BOBBIN“, šivajo na-
prej in nazaj ~ K 130

za krojače veliki in močni ~ K 150

Jakob Šuligoj

GORICA, Gosposka ulica št. 25.

urar in zlatar. Vsek stroj se garantiira od 5 do 10 let. V slučaju,
da stroj ne ugaja, ga zamenjam ali nazaj vzamem.

Slovenci!

Izida volitev veselite se in oznanjajte ga občinstvu
potom umetnih ognjev in raket.

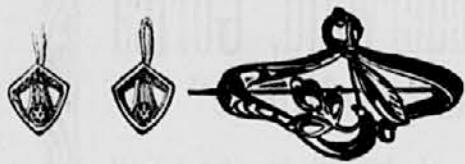
Iste dobite pri

FERD. MAKUCU — PIROTEHNIKU
v GORICI —

(blizu tovarne za žvepljenke.)

urar c. kr. državne zeležnice
v GORICI, Gospodska ulica št. 25.

Rojaki Spominjajte se ob vsaki priliki „Šolskega Doma“

Odlkovana mizarska delavnica
s strojnim obratom

ANT. ČERNIGOJ

Gorica Tržaška ul. št. 18.
Zaloga pohištva iz lastne
delavnice.

Izdeluje
cerkvena dela,
spovednice,
klopi, okvirje,
klečalnice itd.
Vsakovrstna
dela za stavbe.

Novodošlo blago za

NASTOPNO SEZONO

se vdobi po zmernih cenah
v delavnici in trgovini z gotovino
oblekami

Anton Krušič,
krojački mojster in trgovec
v Gorici Tržaška ulica št. 16
(v lastni hiši).

Opozorja se g. odjemalce, da je došla
časovna raznovrstnost
v avstrijskih
najrazličnejših
in angleških tovaren

za vsaki stan.

Nova slovenska trgovina!

Podpisani priporoča svojo veliko moderno zalogo
pravih Švicarskih žepnih, stenskih, salonskih in bu-
dilnih ur, pravih gramofonov, dalje verižic, prstanov,
uhanov, priveskov itd. v zlatu in srebru vse po jaka-
zmernih cenah.

Popravila izvršujejo se točno in ceno.

Vsaka ura se jamči eno leto.

Aleksander Ambrožič,
urar in trgovec

v Gorici, Tekališče Jos. Verdija 26.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za straniča z vso upeljavjo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, jer vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s po-
trdili najine nove amerikanske blagajne, da je kupil pri naju za
100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Lekarna Cristofolietti v Gorici na Tržniku.

Trskino (tokflevo jetno olje
Posebno sredstvo proti prsi in
boleznim in sprošni telesni
slabosti.

Izvrna steklica tega olja na
ravnem barve po K 1:40
belo barve K 2.

Trskino želenato jetno olje.

Raba tega olja je sosebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Trskino Jetno olje se želenim jodecem.

S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otoki, gole, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krona 40 vinarjev.

OPOMBA. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preiše se vedno v mojem kem, laboratoriju predno se napolnijo steklenice. Zato zato zmorem jamčiti svojim č. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofoliettjeva pijača iz kine in železa.

Najboljši prípomôdek pri zdravljenju s trskinim oljem

Ena steklenica stane 1 krona 60 vinarjev.

Čevljarska zadružna v Mirnu

naznanja sl. občinstvu, da je odprla proda-
jalno svojih izdelkov na trgu sv. Antona, na
vogalu v Rabatišče štev. 1 ter se priporoča
za obilno naročbo. --- Ima v zalogi vsako-
vrstnega obuvala ter sprejema naročila po

zmernih cenah.

IVAN SCHINDLER,

Dunaj III/I., Erdbergstrasse 12.

pošilja že veliko let dobro znanje
stroje vsake vrste za poljedelstvo.

Mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje
škropilnice, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice, vitle,
trijerje, čistilnice za žito, lučilnice za korizo, slamoreznice, stroj
za rezanje repe, mline za goljanje, kolle za kuhanje klate, sesalke
za vodnjake in gnojnico, vodovode, železne cevi, svinčene cevi.
Od sedaj po zopet zdatno znižanih cenah!

Ravno tako vse priprave za kletarstvo: mlene pipe,
sesalke za vino, gumije in konopljene cevi, gumije plode,
stroj za točenje piva, skrinje za led, stroje za sladoled, priprave
za izdelovanje sodovke in penčic vin, mline za dišavo, kavo itd.
stroje za izdelovanje klobas, tehnic za živilo, tehnic za drog,
steharske tehnic, namizne tehnic, decimalne tehnic; železno
pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodja in
stroje vsake vrste za ključavnice, kovače, kleparje, sedlarje
pleskarje itd.

Vse z večletnim jamstvom!

Po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke!
Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno,
prekupci in agentje zaželjeni.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Piše naj se naravnost

Ivan Schindler,

Dunaj III/I., Erdbergstrasse št. 12.